

SLOVENSKI NAROD

Izjaha vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inserati do 30 pett à 2.— Din, do 100 vrst 250 Din, večji inserati pett vrsta 4.— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inserati davek posebej. »Slovenski Narod« v celoti letno v Jugoslaviji 240.— Din, za izvozništvo 420.— Din.

Upravišтво: Knaflcova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Pred razkolom v Davidovičevi stranki

Odstop podpredsednika dr. Krstlja. — Tudi v Davidovičevi stranki so se pojavili nezadovoljnosti. — Možnost ustanovitve posebnega kluba.

Beograd, 2. maja. V političnih krogih se je že dalje časa opazilo, da vlada v demokratiški stranki veliko nezadovoljstvo z načinom sestave sedanje vlade in s samovoljnim postopanjem demokratiških ministrov. Zlasti hrvatski poslanci davidovičevih demokratov so očito kazali svoje nezadovoljstvo ter se pripravljali tudi na to, da o priliki seje glavnega odbora stranke pokrenejo energično akcijo proti tej samovolji, zlasti pa, da zahtevajo vstop hrvatskih poslancev v vlado. Kakor se doznava, je seja glavnega odbora mestoma potekla zelo vilarno in je tudi sam Davidovič prevzel precej oster afront proti sedanjim vladam. Splošno pozornost pa je vzbudilo dejstvo, da se te seje ni udeležil podpredsednik glavnega odbora dr. Krstelj, ki igra v demokratiški stranki zelo odlično vlogo in je eden uglednejših politikov Davidovičeve stranke. Dr. Krstelj je bil svoj čas izvoljen v ožji izvršilni odbor stranke s posebnim ozirom na prečanske kraje.

V demokratiških vrstah je napravila ta konstatacija zelo mučen vtis, vendar pa so si na vse strani prizadevali, da bi zabrisali važnost, ki ji pripisujejo politični krogi. Včeraj pa je dr. Krstelj na vprašanje novinarjev izjavil, da se seje glavnega odbora ni udeležil iz razloga, ker je takoj po sestavi sedanjega vlade izstopil iz glavnega odbora in odločil vse funkcije v znak protesta proti temu, da je bila vlada sestavljena brez vednosti glavnega odbora. Svojo ostav-

ko je utemeljil z ugotovitvijo, da ne more ostati član vrhovne institucije stranke, ki je krenila v plemensko in separatistično stran.

Izjava dr. Krstlja je vzbudila v vseh političnih krogih pravo senzacijo. Dr. Krstelj je znan kot osebnih prijateljev Ljube Davidoviča in se zato splošno domneva, da je izvršil to proti vladni naprejeno demonstracijo sporazumno z Ljubo Davidovičem, ki se kot šef vladne stranke ni mogel tako daleč eksponirati, da si je tudi o njem znano, da ne zagovarja postopanja g. Marinkovića. Splošno se sodi, da ta korak dr. Krstlja ne bo ostal brez posledic. Ni izključeno, da se bodo dr. Krstlj priključili vsi ostali nezadovoljnejši v demokratiškem klubu in lahko to dovede do razcepa stranke, če se g. Vukičević pri izpolnitvi vlade ne bo oziral na zahteve te skupine. Tudi vsi današnji listi komentirajo izstop dr. Krstlja ter naglašajo, da vlada v demokratiški stranki težka notranja kriza, ki privede prej ali slej do izbruha.

Kakor se doznava, se bo danes popoldne vršil sestanek med Ljubo Davidovičem in dr. Krstljem, na katerem naj bi Ljuba Davidovič po nalogu glavnega odbora skušal mirnim potom poravnati nastali spor in pregovoriti dr. Krstlja, da svojo ostavko preklicuje. Če dr. Krstelj na to ne bo pristal, se ne izključuje možnost, da bo dr. Krstelj izstopil iz stranke in skupno z ostalimi nezadovoljnejši osnoval nov klub.

Konferenca oblastnih skupščin

Ljubljanska skupščina se je opravičila, zagrebška se ni udeležila. — Zahteva po zboljšanju narodnega gospodarstva. — Savez oblastnih skupščin.

Beograd, 2. maja. Včeraj se je vršila v dvorani industrijske zbornice konferenca zastopnikov vseh skupščin, ki se je vršila na pobudo niške oblastne skupščine. Od 33 oblasti je bilo zastopanih 25. Ljubljanska oblastna skupščina se je opravičila ter se izjavila solidarno z vsemi sklepi konference. Splošno pozornost je vzbudilo dejstvo, da na tej konferenci ni bila zastopana zagrebška oblastna skupščina, kar je med udeleženci, pa tudi v drugih političnih krogih vzbudilo razne komentarje. Zborovanje je otvoril iniciator Vlada Dimitrijevič iz Niša. Za predsednika konference je bil izvoljen Jovo Romanović iz Užice.

Glavni referat je imel iniciator Dimitrijevič, ki je naglasil, da izjava Jugoslavija žito, živino, volno, les, jaja, sadje in druge slične življenske potrebščine, uvaža pa v pretežni večini le luksuzno blago. Tega luksusa se poslužuje le 2% prebivalstva, a vse ugodnosti pri uvozu tega blaga gredo na škodo ostalih 98%. Zato zahteva, da se uvoz kolikor mogoče omeji, carina na luksuzne predmete pa podesetori.

Drugi glavni referat je imel oblastni poslanec Čmelik iz Osijeka, ki vidi enega glavnih vzrokov današnje gospodarske krize v tem, ker vlada v dobi devalvacije ni računala s posledicami, ki morajo neizbežno nastopiti po izboljšanju valute. Zahteva, da se delokrog samouprave kar najbolj razširi, ker vidi v tem prvi pogoj za rešitev vladajoče gospodarske krize. Država naj poskrbi, da bodo gospodarski krogi dobili cene in dolgoročne kredite, v državni upravi sami pa naj se kar najbolj uveljavi princip štednje.

V debato je posegla cela vrsta govornikov, ki so se zedinili na predlog, naj se osnuje poseben Savez oblastnih

skupščin, ki naj bi skupno razpravljalo o posameznih vprašanjih, zlasti o gospodarskih problemih.

Popoldanska seja je bila posvečena podrobnejšim razpravam. Obširna debata se je razvila o poslovanju Narodne banke. Zborovalci so zahtevali, naj Narodna banka da vsaki oblasti 10 milijonov posojila, s katerim naj bi oblasti osnovala posebne kreditne zavode. Obširno se je razpravljalo tudi o znižanju obrestne mere. Posamezni govorniki so zahtevali energične ukrepe proti gotovim denarnim zavodom, ki zahtevajo zlasti v provinci oduške obresti.

Končno je bil izvoljen šestčlanski odbor, ki naj v smislu iznesenih predlogov izdela resolucije in jih predloži na merodajnem mestu.

Zatišje v notranji politiki

Beograd, 2. maja. V političnem položaju ni bilo preko nedelje nikakih posebnih dogodkov. Na dvoru je bilo tekom včerajšnjega dne več avdienc. Splošno pozornost je vzbudila včerajšnja nad zurna avdienca ministrskega predsednika Vukičevića. Po svojem odhodu z dvora je bil zelo rezerviran in je na vprašanje novinarjev samo kratko izjavil, da ni nič novega in da vprašanje izpolnitve vlade sploh ni aktualno. Za danes popoldne ob 16. je sklicana na dvor seja ministrskega sveta, kateri bo predsedoval kralj. Na tej seji se bo razpravljalo prvem o zunanje-političnem položaju.

POVRATEK NAŠIH LETALCEV

Beograd, 2. maja. Komanda letalskih čet je sprejela iz Karača sledečo brzojavko: Jugoslovenska letalca sta danes jutraj odletela iz Karača in poletita brez presledka do Bosora.

Mirna proslava 1. maja

Brez nepotrebnega trušča in hrupa. — Delavstvo je ohranilo mirno kri. — Živahen železniški promet. — Začetek kopalne sezone.

Proslava prvega maja je bila letos v Ljubljani in v drugih industrijskih krajih Slovenije povsem mirna in brez vsakega večjega incidenta oziroma demonstracije. Ljubljanska policija, tudi ona na konjih, je bila včeraj ves dan v pripravljenosti, ker so odgovorni faktorji računali, da komunisti eventualno priredijo kakšne ulične demonstracije oziroma protestne zborovanje.

Zagradaj jutraj, ko so se začeli pevci oglašati in ko se je začelo ubrano jutranje zvonjenje, je Ljubljana nenadoma oživila, po ulicah so korakale prve skupine izletnikov, ki so odhajali v razne smeri, največ proti Gorenjski. Zato je bil opaziti velik naval turistov k vsem vlakom, ki vozijo proti Gorenjski, Notranjski in Dolenjski. Z glavnega kolodvora se je 1. maja odpeljalo nad 6500 oseb, z državnega kolodvora nad 2000 in z dolenjskega kolodvora nad 1000 oseb. Vsi vlaki, ki so proti večeru vozili v Ljubljano, so bili nabiti. Ljudje so tičali po vozovih kakor slanihi v sodih. Lahko računamo, da je odšlo na razne izlete nad 15.000 izletnikov. V D. M. v Polju k otvoritvi železniškega postajališča je odšlo nad 2000 oseb.

Dve godbi, vojaška in železniška, sta priredili po mestu budnico. Vozovi, avtomobili in železniške lokomotive so se okrasili z majniškimi cvetjem in zelenjem. Nad mestom in vso okolico se je jutraj razlilo lepo majniško sonce v vsej svoji naravni veličini. Ogromna množica ljubljanske prebivalstva se je začela pomikati v večjih ali manjših skupinah na Rožnik. Po vseh potih in nasadih so se valile proti Rožniku prave procesije in kolone. Lahko trdimo, da je bilo že v prvih dopoldanskih urah na Rožniku okoli 20.000 ljudi. Nekateri so bili zelo razposajeni in razigrani. Podili so se in lovili po gozdovih. Drugi zopet so mirno in z notranjim zadovoljstvom vsrkavali sveži majniški zrak in se divili v polnem cvetju se nahajajoči prirodi. Gostilna na Rožniku in tudi Čadova pod Rožnikom sta bili vse dopoldne polni, naval je bil tak, da niso mogli vsem gostom postreči.

Razne socialistične stranke in strokovne organizacije so proslavile 1. maj kot delavski praznik dostojno, mirno in z raznimi prireditvami, zborovanji in veselicami.

Narodni socialisti in napredne organizacije so priredili včeraj dopoldne v dvorani Mestnega doma majniško zborovanje, na katerem sta oblastna poslunca g. Ivan Tavčar in g. dr. Dinko Puc govorila o splošnem gmoletu in socialnem položaju slovenskega delavstva, zlasti pa v pretresljivih slikah opisala položaj trboveljskih rudarjev, ki jih TPD do krajinosti izrablja, a jim neče izboljšati socialnega položaja niti z omiljenjem stanovanjske bede. Soglasno je bila sprejeta daljša resolucija. Shoda se je udeležilo okoli 200 oseb.

Socialistična stranka je priredila svoje zborovanje v restavraciji »Tivolice«. Tu je bilo zbranih tudi okoli 200 delavcev, kateri so nosili rdeče oznake, na katere je policija zelo pazila. Na Aleksandrovi cesti je razdeljeval neki delavec socialistične letake in

kokarde. Zaplenili so mu jih in njega prijavili. Pod Rožnikom pa je delil letake stari, izkušeni socialistični agitator. Tudi njemu so jih zaplenili in ga ovadili.

Kršanski socialisti so se zbrali v Ljudskem domu. Bilo jih je okoli 150. Tem je govoril minister n. r. dr. Gosar. Bili so povsem mirni. Komunisti so se večinoma poskrili. Njim so bili prepovedani vsi shodi. Zvečer so priredili v Delavskem domu na Marsovem trgu delavski koncert. Delavski dom je bil ves čas močno policijsko zastražen.

Tudi v industrijskih krajih je delavstvo pokazalo, da se z nobenimi pretiranimi vladnimi ukrepi ne da bati. Ohranilo je mirno kri in proslavilo praznik dela na način, ki zaleže več kot vse demonstracije in izgrede. Na Jesenicah je budno oko postavne prepovedalo za včeraj točenje opojnih pijač, kar se nam zdaj neumešno, kajti delavci itak nimajo denarja, da bi ga razmetavali za pijanje.

Splošno je bil 1. maj na zunaj miren. Modo ljubči svet je 1. maj izredno izrabil, da je na promeni pokazal vse čare in novosti mode. Bila je popoldne izredno živahna promenada v Zvezdi, kjer je koncertirala godba dravske divizije, pa tudi v Seledurgovi ulici in na Aleksandrovi cesti. Te ulice so bile tako rekoč pravo morje elegantnega modnega sveta. Bila je velika revija pomladnih toalet.

Okoli popoldneva je nastal zanimiv prirodnostni pojav. Od jugozapada, od vrhniških hribov so se privlačili nad mesto in okolico črni oblaki. Ljubljana sama je bila slučajno obvarovana večjega naliva. Le nekoliko je rosilo. Močnejše pa je deževalo takoj od Ljubljane po gorenjski strani. Pod Smarno goro je celo nekaj časa padala debela toča. Slabo vreme je trajalo le nekaj časa, ukanar se je nebo zopet zjasnilo. Tudi nekateri turisti so imeli težave z dežjem.

Popoldne so se vršile različne sportne prireditve. Ljubitelji plavalnega sporta so včeraj prvič v večjem številu pohiteli na Savo, kjer je bilo zelo živahno. Oživilo je zlasti okoli črnškega mostu in pri Tomačevem. Stari savski plavalci so se morali čuditi, ko so zapazili temeljite terenske spremembe ob Savi. Lanska jesenska poveljenj je popolnoma spremenila zunanost savskih bregov. Tako so močni drveti valovi odnesli na desnem bregu Save od mostu navzgor približno 200 m na dolgo in do 10 m na široko zemljo in desni breg, ki je bil lansko leto precej strm in skoraj neugoden za plavanje, se je tako preobrazil, da je sedaj povsem položen in izginile so tudi nekatere eskale. Tako se nahajajo sedaj skriljavceve skale, preje ti ob bregu, skoraj sredi truge. Pod mostovi je Sava jeseni strahovito divjala in so morali sedaj popraviti nekatere podstavke, ker je voda temelje skoraj izpodjedla. Spremenjena je splošno struga od Save nizdol do Tomačevega. Odplavili so veliki valovi velik prostor pri Tomačevem, kjer so lansko leto sportniki premetavali žogo in se vebžali v lahki atletiki.

Tak je bil letos 1. majnik!

Mussolini snubi tudi Bolgare

Mussolinijeva ponudba Bolgariji. — Bolgarija noče nasesti italijanskim intrigam. — Razburjenje v Beogradu.

Beograd, 2. maja. Po zanesljivih informacijah se je mudi pred par dnevi v Sofiji poseben odposlanec Mussolinija, ki je najprej posetil bolgarskega zunanega ministra Burova, nato pa bil sprejet v daljši avdienci pri kralju Borisu. Mussolinijev odposlanec je imel nalog, da se informira v bolgarskih krogih o stališču, ki ga zavzema Bolgarija v jugoslovensko-italijanskem konfliktu. Obenem je v imenu Mussolinija stavil Bolgariji sledečo ponudbo:

»Če se Bolgarija po tajni pogodbi obveže, da ostane v slučaju oboroženega spopada med Jugoslavijo in Italijo nevtralna, ji Italija po zmagi nad Jugoslavijo odstopi večji teritorij makedonskega ozemlja. Ako pa bi Bolgarija sklenila z Italijo pogodbo in se udeležila vojne proti Jugoslaviji na italijanski strani, privoli italijanska vlada v sklenitev zakona med kraljem Borisom in italijansko princezo Giovanno. Razen tega bi Italija zopet vzpostavila bolgarsko

nadvlado na Balkonu in garantirala Bolgariji, da dobi vrnjeno tudi vso Dobrudžo, ki je po mirovni pogodbi pripadla Rumuniji.

Kolikor se je dalo doslej ugotoviti, je Bolgarija to italijansko ponudbo, ki tvori nov člen v verigi italijanske ekspanzivnosti na Balkanu in proti-jugoslovenski obkroževalni politiki, odločno odklonila. Bolgarski zunanji minister Burov je napram novinarjem zadnje dni ponovno naglasil, da bo Bolgarija strogo čuvala svojo nevtralnost in se zlasti izogibala vsega, ki bi lahko povzročilo nerazpoloženje v sosednjih državah.

Odkritja o novih italijanskih spletkah so povzročila v tukajšnjih političnih krogih precejšnje razburjenje. Splošno se naglašja, da je treba z energičnimi koraki in z mednarodno intervencijo končno napraviti konec večnim italijanskim spletkam, ki resno ogrožajo mir in ravnovesje na Balkanu.

zvočnosti celokupnega občinskega odbora, zunanega ministra dr. Marinkovića in drugih zastopnikov izročil g. Sebi diplomu ter v svojem govoru naglasil veliko zasluge, ki si jih je g. poslanik stekel za našo državo. G. Seba se je za izkazano čast v pri srčnem govoru zahvalil.

ZMAGA ILIRIJE V SPLITU

Split, 1. maja. Včeraj je igrala Ilirija svojo drugo tekmo proti Borcu ter po lepi in napeti igri zmagala s 3 : 1 (0 : 1).

ODLIKOVANJE ČEŠKOSLOVŠKEGA POSLANIKA

Beograd, 2. maja. Včeraj popoldne so zastopniki beogradske mestne občine izročili češkoslovaškemu poslaniku g. Sebi meščansko diplomu. Kakor znano, je beogradska mestna občina ob priliki poseta češkoslovaških parlamentarcev lansko leto izvolila predsednika češkoslovske republike dr. Masaryka in poslanika Sebo za častna meščana. V imenu beogradske občine je župan in minister dr. Kumanudi v na-

Otvoritev železniške postaje D. M. v Polju

Številna udeležba gostov in domačinov.

Slavnostna otvoritev nove železniške postaje pri Devici Mariji v Polju je dala Ljubljancem priliko za lep in vesel prvomajniški izlet. In tako se je k popoldanskemu vlakom, ki je v polni paradi s cvetjem in zastavicami ubral prvo pot do nove postaje, zbrala ogromna množica vseh onih ljubljancov, ki niso mogli kam drugam na celodnevni izlet. Žal, da se je lepo vreme izpreverilo ter pri slavnosti hudo nagajalo.

Točno ob 2.15 je tovorna lokomotiva potegnila strašansko dolgi in do zadnjega kotička nabasani vlak z ljubljanskega glavnega kolodvora. Na novi postaji pri Dev. Mar. v Polju je bilo zbrano vse prebivalstvo domače fars s svojimi predstavniki z godbo ter lepo skupino deklet in fantov v narodnih nošah. Predsednik stavbnega odbora g. Damić je pozdravil gg. vel. župana dr. Vodopivca, podpravnika ljubljanske železniške direkcije dr. Schnellerja, srezkega poglavarja dr. Ferjančiča in številne druge goste, med katerimi je bil tudi oblastni poslanec g. Zebal. Domači župnik je nato izvršil posvetitev nove postaje. K cerkvenemu blagoslovu pa je žal tudi črn oblak, ki je prijedral izza kamniških planin, dodal svoje. Vili se je močan dež, ki je v kratkih hipih premočil vsu množico, vkolikor ni bila previdno preskrbljena z dežniki in plašči. Ljudstvo se je razbežalo in poiskalo zatočišča v prostorni cerkvi in v gostinah, ki so imele rekorden poset. Tekom popoldne so deževni curki še s presledki nagajali, končno pa se je zjasnilo in se je na vselehtnem prostoru s številnimi dobro založenimi šatorji razvila prav živahna zabava. Večina ljubljancov se je vrnila s »šestimi« vlakom, mladina pa je še ostala in se pridno sukala na plešišču.

Nova postaja bo odslej omogočala prav številne nedeljske izlete ljubljancov v prijazno Polje, ki je posebno zdaj spomlad vse v zelenju in cvečju.

Iz pisane ljubljanske kronike

Pendrek se je dvignil proti pendreku.

Idilična in drugače vedno tiha Rožna ulica pri Sv. Jakobu je bila danes jutraj torišče hudega kravalja. Nastala je pravzaprav revolucija, kajti pendrek se je dvignil proti pendreku. Odgovarjal je svojim praviim funkcijam ter je začel mlati po glavah lastnikov samih. Ljudje so se prestrašeni zbijali iz trdnega jutranjega spanja. Odpirali so okna in gledali neobičajni prizor. V Rožni ulici so se sešli kar tako brez poprejšnjega dogovora trije stražniki, ki so se začeli prepirati. Pel je končno svojo pesem — pendrek. Dolgo ni hotelo biti konca te nenavadne ceste revolucije. Z nekega okna se je začel močan klic:

— Na pomoč! Kje je stražnik? Napravite red! Zakaj nas budite?

Na ta klic pa je zadonel močan bas z ulice v tiho jutro:

— Baba, tiho!

Končno je nastal mir, ko je prispele neki višji stražnik in začel z svojo avtoriteto delati red in mir. Na bojišču je obležal neki mož. Jutraj je njegova boljša polovica v velikih škrbah iskala — pendrek. Znan. Pošten najditelj se tem potom vlnudno poziva, da izroči najdeni pendrek policijskemu ravnatelstvu.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Efekt: inv. pos. 85, Vojna škoda 340. Zadolžnice Kranj, dež. bke. 20, 22. Zastavni listi Kranj, dež. bke. 20, 22. Celjska pos. 195, 197, Ljubljanska kreditna 150, Merkanilna Kočevje 99, 100, Praštediona 850, Kreditni zavod 160, 170, Trbovlje 480, Vevče 140, Stavna družba 55, 65, »Sešir« 104.

ZAGREBSKA BORZA.

Efekt: 7% invest. posoj. 1921 85 — 85.50; 2½% drž. rente za ratno štetu 338, 338—339; Ljubljanska kreditna 150—0; Hrv. eskomptna banka 96½—97½; Kreditna banka, Zagreb, 93.25—94; Hipotekarna banka 62½—63; Jugobanka 93—96; Praštediona 850—851; Drava d. d. Osijek 670—700; Sečurana, Osijek, 515—525; Isis d. d. 46—40; Gutman 260—90; Slavonija 32.75—33; Trboveljska 495—500; Union, paromlin 300—305; Vevče 130—0; Agraria 50½—52.

Devize: Dunaj 800.50—803.50, Berlin 13.495—13.525, Italija 279.235—299.235, London ček 276.20—277, Newyork ček 56.75 do 56.95, Praga 168.30—169.10, Curih 10.94 do 10.97.

INOZEMSKÉ BORZE.

— Curih: Beograd 9.13, Pariz 20.38, London 25.2575, Milan 26.925, Newyork 519.875, Praga 15.40, Dunaj 73.15.

— Trst: Beograd 34.26, London 94.75, Curih 375.30.

Kakšne prednosti ima

mali »TATRA« avto 4/12 HP.

napram drugim znamkam???

Hlajenje brez vode z zračno turbino, vsled česar se motor nikoli ne segraje.

Brezkonkurenčni hriboolazec, dospel kot prvi na Šmarno goro, Šmarjetno goro, Sv. Katarino itd.

Nepokvarljiv, ekonomičen in elastičen! (patentirane osi in peresa.)

Za trgovce, obrtnike, potnike in za sport brez konkurence!

Preden se odločite, ogledajte si ter preizkusite »TATRO« pri zastopstvu

JUGO-AVTO, d. z o. z., Ljubljana, Dunajska cesta 36. Telefon 2236.

Kavo zboljšate
s Kolinsko cikorijo!

Nemški avtomobilisti v Sloveniji

Prisrčen sprejem in ovacije med vožnjo skozi Slovenijo. — Oфициalni pozdrav in zahvala za navdušen sprejem. — Pomen poseta za zblizanje Jugoslavije z Nemčijo.

V soboto popoldne so dospeli na svojem potovanju nemški avtomobilisti iz Monakovega preko Italije v Ljubljano, ki je priredila rednim gostom sicer neoficijski, a vendar prisrčen in slovesen sprejem. Po Aleksandrovi, Prešernovi in Miklošičevi c., po katerih so vozili avtomobilisti, je tvorilo občinstvo gost spalin in vsak posamezen avto viharno pozdravljalo. Gostje so bili nad pričakovano prisrčnim sprejemom prijetno presenečeni. Po kratkem odmoru so nadaljevali potovanje do Bleda, kjer so ostali čez noč. Tudi med vožnjo proti Bledu je občinstvo nemške goste povsod navdušeno sprejemalo. Posebno lep je bil sprejem na Vrhniki, kjer je na križpotju pričakovalo in pozdravljalo goste mnogobrojno občinstvo. Vsakemu posameznemu avtomobilu, ki so vozili v večjih presledkih, je občinstvo prirejalo viharne ovacije. Pred slavalokom je pozdravil predstojnika nemškega avtomobilskega kluba g. Joško Jelovšek, predsednik vrhniškega sportskega kluba.

Na Bledu je priredil gostom jugoslovski avtoklub lep sprejem. Gostje so se nastanili po raznih hotelih, skupna večerja pa je bila v hotelu »Toplice«, pri kateri je pozdravil nemške avtomobiliste v imenu Avtokluba podpredsednik dr. Karl baron Born, naglašajoč, da tvori tudi ta poset nemških avtomobilistov pričetek novih stikov med nemškim in jugoslovanskim narodom. V imenu Saveza motociklistov je nazdravil gostom predsednik dr. Kandare. Baron Born je nato izročil predsedniku nemškega sportskega društva spominski album z zbirko naših pokrajinskih slik. Za pozdrave se je zahvalil predsednik nemškega sportskega društva Ewald Kroth, ki je izrazil svoje presenečenje nad nepričakovano lepim in prisrčnim sprejemom v Sloveniji, zlasti pa v Ljubljani. V znak zahvale je nato izročil predsedniku jugoslovanskega avtokluba A. Praprotniku in predsedniku motociklistov dr. Kandareto zlato društveno iglo, ostalim domačinom pa spominske plakete.

Včeraj so si gostje ogledali okolico,

zlasti Bohinj, nakar so nadaljevali potovanje v Avstrijo preko Jezerskega, kjer so se zastopniki naših avtomobilistov prisrčno poslovili od gostov, ki potujejo preko Avstrije nazaj v Nemčijo.

Pa tudi naše oblasti so pri tej priliki dokazale, da se zavedajo pomena poseta nemških avtomobilistov. Veliki župan ljubljanske oblasti dr. Vodopivec je poslal sportsnemu predsedniku g. Ewaldu Krothu kot predsedniku »Splošnega nemškega avtomobilskega kluba« ženo mejo pri Rakeku brzojavko, ki se glasi: »V trenutku, ko prestopate mejo kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, Vas kot predsednik vlade najpriščneje pozdravljam ter vam želim, da se za žal prekratki čas svojega bivanja med nami počutite kar najprijetneje ter da odnesete v svojo lepo in veliko domovino najboljše vtise. Prisrčno dobrodošli!«

Na to brzojavko je prejelo veliko županstvo ljubljanske oblasti od sportskega prezidenta g. dr. Ewolda Krotha sledeči brzojavni odgovor:

»Najpriščnejša zahvala za toplo brzojavno dobrodošlico. Nad vse nas je razveselilo radostno pozdravljanje po prebivalstvu Slovenije in po vseh oblastih izborni organizirana vožnja. Dan naše, 5. dežel obsegajoče vožnje, ki smo ga preživeli v pokrajinski prekrasni, delavni in gostoljubni Jugoslaviji, nam ostane vedno v ljubeznivem spominu. Se enkrat iskrena zahvala v imenu. »Splošnega nemškega avtokluba.«

Tako je poset nemških avtomobilistov na jugoslovanskih tleh dokazal, da so položeni prvi temelji kulturnega, gospodarskega in političnega zblizanja med našo državo in Nemčijo. Zeleti bi bilo, da se ti začetni stiki na obeh straneh čim bolj poglobe in da dobimo v Nemčiji kot državi z visoko razvito kulturo dobrega zaveznika. Čigar pomoč nam bo vedno dobrodošla. Naša javnost je pri sprejemu dragih gostov dokazala, da instinktivno čuti potrebo zblizanja z Nemčijo in da bo vsako akcijo v tej smeri iskreno pozdravila.

Začel sem streljati, nato pa pobegnili v grmovje ob Donavo. Resnica je, da se je Arnavt postavil na prežo, čim je ugledal oba administrativna poročnika, ki sta šla mimo na sprehod s svojima ženama. Ustrelil je in po vrsti podrl oba, nato pa še ruskega podpolkovnika, ki je skočil za njim. Mihtar se je te dni znašel pred vojaškim sodiščem. Uporno je vztrajal pri svojih navedbah, da ga je zmešal alkohol. Toda priče do potrdile, da Mihtar ni okusil vina. Zloben pa je v svoji divjaški arnavtski naravi. Obsodili so ga na 47 let in 10 mesecev težke ječe ter na 260.000 Din odškodnine vdovam ustrelenim. Naravno bo izdržal samo zakonski maksimum 20 let.

Sport

Predzadnje kolo prvenstvenih tekem

Politika v sportu. — Profanacija naših sportnih prilik.

Hermes — Ilirija 4 : 2 (2 : 1).

Včeraj sta se odigrali prvenstveni tekmi Ilirija — Hermes in Primorje — Slovan. Tekmi sta bili odločilne važnosti glede vprašanja obstanka Hermesa in Slovana v prvem razredu. Gledalci, ki so pričakovali napetega in ostrega boja za točke, pa so bili priča »sporazumške politike« med Hermesom in Ilirijo na eni, ter Primorjem in Slovanom na drugi strani. Tako je Ilirija za Hermesa darovala obe točki, Slovanu je Hermesu velikodušno odpustilo eno točko. Ta sporazum pa je šel na kožo tretjega, in to je Jadran, ki pade zato v drugi razred. Menjaja smo, da taka politika ne spada v sport, ker se na ta način omalovažuje njegova resnost in odžene se tisto bore malo publika, ki poseča prvenstvene tekme, z igrišča. Mnogi gledalci so zapustili igrišče.

V tekmi Hermes — Ilirija se je igralo še precej živahno, da pa Šiškarji niso izgubili tekme, je poskrbel njihov bivši član Dolinar. Sodil je zadovoljivo g. Smole.

Primorje — Slovan 4 : 4 (3 : 1).

V drugi tekmi sta si Primorje in Slovan sporazumsko delila točke. Primorje bi na koncu kmalu doletela nesreča, da izgubi tekmo, rešili pa so ga Slovanovi branilci. — Sodil je g. Deržaj, ki je imel sprčo prijateljskega značaja tekme lahko delo. Stanje prvenstva je sedaj sledeče: Ilirija 8 tekem, 11 točk; Primorje 7, 7; Hermes 7, 7; Slovan 8, 7; Jadran 8, 6.

Hazena

Ilirija — Primorje 14 : 1 (5 : 1).

Včerajšnja prvenstvena tekma med obema družinama je končala s katastrofalnim, nekoliko previsoko izraženim porazom družine Primorja. Primorje je včeraj naletelo v Iliriji na sijajno disponirane nasprotnika. Vsa družina Ilirije je bila enotna, slabe točke ni imela. Napad v stari postavi se je izvršno obnesel, posrečena je bila tudi ideja, da je Zupančičeva igrala v halifih, kjer se je izvršno obnesla, nasprotno se je tudi Vidrova obnesla na svojem starem mestu v obrambi.

Primorje ni igralo tako slabo, kakor priča rezultat, v polju je še precej zadovoljilo, a pred golom odpovedalo. Vsekaror rafiniranim akcijam Ilirije ni bilo dovolj. Najboljše sile je imela družina v branilski Zanerjevi in vratarici Kaiserjevi. Družini sta nastopili v sledečih postavah: Ilirija: Jermol I., Vider, Tratinik, Zupančič, Bernik, Privšek, Jermol II.

Primorje: Kaiser, Janer, Podboj, Jenko, Erbenčnik, Oman, Vidic.

Tekma je pričela z nevarnimi napadi Primorja, ki je tekom desetih minut prevladoval in tudi dosegel vodilni gol. To pa je bilo vse. Nato je prišla na površje Ilirija, ki je v prvem polčasu po trdi borbi zvišala na 5 : 1, v drugem polčasu pa zvišala na 14 : 1. Bernikova sama je zabil devet golov. Sodil je g. Baltesar korektno. Maribor: Prvenstvo: Maribor — Mura 9 : 6. Zaslužena zmaga Maribora.

Otvoritvene dirke Kolesarske Ilirije

Včeraj so se vršile v St. Vidu nad Ljubljano pomladanske otvoritvene kolesarske medklubske dirke, ki sta jih priredili Kolesarska Ilirija in društvo »Sora«. Vreme je bilo prav ugodno in zato se je pojavilo na startu nad 100 kolesarjev in kolesaric.

Rezultati so bili naslednji: Novinci: 1. Cihlaž Jožef (Primorje), 2. Dolničar Viktor (Sora), 3. Abulnar Franc (Sava). Juniorji: 1. Pestotnik Fr. (Ilirija), 2. Smrekar Pavel (Ljubljana). Damska dirka: 1. Ravnihar Pepca (Sora), 2. Stehničar Anica (Sava). Dirka najtežjih: 1. Vospetnik (Primorje). Glavna dirka Sore: 1. Dolničar (Sora). Juniorji: 1. Grudnik Rudolf (Sora). Glavna dirka: 1. Djordjević Franjo (Kolesarsko društvo »Sava«), 2. Hvala, 3. Zanoškar (oba Primorje).

Ostale domače in inozemske tekme.

ZAGREB: Prvenstvo: Hašk — Gradjan 1 : 1. Hašk prvak ZNP. SARAJEVO: Gradjanji (Osijek) — Slavija 4 : 1. Sašk — Gradjanji 2 : 1. BEOGRAD: BSK — Jugoslavija 2 : 1 (1 : 0). SPLIT: Ilirija (Ljubljana) — Boreo 1 : 1. Igrano v soboto. DUNAJ: Prvenstvo: Admira — Slovan 4 : 0. BAC — Sportklub 1 : 0. Rapid — WACKER 5 : 1. FAC — Austria 2 : 1. Stimmering — WAG 2 : 0. GRADEC: Austria (Dunaj) — GAC 1 : 0. BRNO: Slovan — Moravska Slavija 3 : 3. PRAGA: Sparta — Slavija 1 : 0. BUDIMPESTA: FTC — Vassas 3 : 0. Hungaria — Bastia 2 : 1. Nemzeti — Ujpest 4 : 1. Amsterdam: Holandska — Belgija 3 : 2.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča

Drama. Začetek ob 20. uri zvečer. Ponedeljek, 2.: Voljček. E. Torek, 3.: Zaprt. Sreda, 4.: Lumpacij vagabund. A. Opera. Začetek ob pol 20. uri zvečer. Ponedeljek, 2.: Zaprt. Torek, 3.: Madame Butterfly. B. Sreda, 4.: Eros in Psyche. E. Četrtek, 5.: Tajda. D.

Ljubljanska opereta. Sinoči so po daljšem premoru uprizorili »Grafico Marica« ki je že popolnoma doslužila svojo namenu. Gledališče je bilo slabo obiskano, šepavi predstavi pa se je poznalo, da so »Grafico Marice« naveličani tudi igralci in pevci. V ulogi kneza Morica Populesca je gostoval g. Vladimir Skrbinešek, ki je podajal obrabljeni tip tepčastega bojazljivca s sabljo povojno humorno in rutinirano, ne da bi s to karikaturu mogel pokazati višjih kvalitativ za dramo in pevške partije. Prisotna publika pa se je izvršno zabavala ter je bilo mnogo ploskanja in cvetja. Za 1. maj je prinesel izvrstni Jankov Penizek kot bridko aktualen dovpt, da je ostal gledališki ansambl brez glave in da zato ne more biti židane volje. Prav dobra je bila grafica g. Poličeva, a z njo g. Pešek, Ribičeva in v igri Drenovec. Opereto je temperamentno in spretno dirigiral g. Svára, okusno režiral pa gosp. Povh.

Koncert ljubljanske »Sloge« v ponedeljek, dne 2. maja v Unionu. Spored obsega skladbe Beethovna, Musorgskega, Glazunova in Cerepnina za glas s spremljevanjem klavirja oziroma mešani zbor s spremljevanjem orkestra. Vse skladbe. razen dveh, se izvajajo prvič v Ljubljani. Poleg skladb Beethovna so zlasti zanimive ruske skladbe radi posebnega vokalnega sloga, ki ima to prednost, da omogoča z najpreprostejšimi sredstvi točen glasbeni izraz in so skladbe zelo primerne za šolski glas. Iz vseh veje neka posebna veličina. Širokost ruske stope, globotina ruske duše se zrcali v njih. Pri koncertu sodeluje operna pevka gospa Ribičeva, operni orkester ter društveni mešani zbor. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni in na večer koncerta pri koncertni blagajni.

3. maj! - 3. maj! - 3. maj!

E
L
T
N
I
K
I
N
O

Beračeva skrivnost!

E
L
T
N
I
K
I
N
O

3. maj! - 3. maj! - 3. maj!

Beležnica

KOLENDAR. Danes: Ponedeljek, 2. maja 1927; kato: Ičani: Atanas; pravoslavni: 19. aprila, Josvan. DANASNJE PRIREDITVE. Gledališča: Drama: »Vojček«. E. — Opera: zaprta. Kino Matica: Bisoot II. del. DEZURNE LEKARNE. Danes: Sušnik, Marijin trg; Kuralt, Gosposvetska cesta.

Solnce zaide danes ob 19.25, vziđe jutri ob 4.28 in zaide ob 19.27.

ZA NASE NAROCNIKE. Danes so na vrsti naročniki serij I in J.

Na granici

Naši avtomobilisti so nemške goste spremljali skozi Jezersko do državne meje. Tu so se prijazno poslavljali, a tam dalje na cesti — že preko granice — je nemške avtomobiliste pričakoval odposlanec koroških avtomobilistov. Izrekel je slavnostni nagovor. Nemci so ga pazljivo poslušali.

V najboljšem mnenju, da naše države še ni konec v tej lepi dolini, se je njihovo predsednik zahvalil za pozdrav in izrekel tako lepe pohvalne besede o Jugoslaviji, da je koroškega odposlanca kar osupnilo. Polagoma se je šele pojasnilo, da so nemški avtomobilisti že — v avstrijski republiki... — Vzlic temu verujemo, da so pohvalne besede bile iskrene in da so nemški avtomobilisti odnesli iz naših krajev tako lepe vtise, da bodo lahko o njih pripovedovali tudi svojim rojakom v Nemčiji.

Naznanilo.

Kdor želi imeti letos prvovrstno in najmodernejšo slikarstvo, naj naroči le pri tvrdki

Ivan Martinc, sobni slikar in pleskar, LJUBLJANA, Poljska cesta 20.

— Konkurenčne solidne cenel —

Gospodarstvo

Naš izvoz v marcu Stalno nazadovanje.

Gen. direkcija carin je objavila podatke o izvozu v marcu, ki je znašal 425.865 ton vrednosti 608.399.946 papirnatih ali 53.551.638 zlatih dinarjev. Po vrednosti je na prvem mestu koroza, ki smo jo izvozili za 110 milijonov 464.337 Din ali nad 18.15 % od celokupne vrednosti izvoza. Na drugem mestu je gradbeni les, ki so ga izvozili za 75 milijonov 449.837 (12.4 %), na tretjem jaja s 60.011.627 Din (2.86 %), na četrtem živa goveja živina s 33.656.240 Din, na petem živa teleta z 29.352.960, na šestem surovi baker s 27.500.400 Din, na sedmem pšenica s 26 milijoni 600.047 Din.

V primeri z izvozom v marcu lanskega leta je količina našega izvoza letos narasla za 16.518 ton ali 4.03 %, dočim je vrednost padla za 77.693.260 papirnatih ali 7.105.557 zlatih dinarjev (11.34 %). V prvem četrtletju tekočega leta je znašal naš izvoz 1.062.005 ton v vrednosti 1.547.589.025 papirnatih ali 141.297.409 zlatih Din. V primeri z izvozom v prvem četrtletju lanskega leta je naš izvoz letos po količini in vrednosti nazadovao. Nazadovanje je mnogo večje po vrednosti kot po količini. Količina izvoza se je namreč znižala za 51.036 ton ali za 4.58 %, dočim je nazadovao naš izvoz po vrednosti 220.046.835 papirnatih ali 20.205.895 zlatih dinarjev (12.51 %).

—g Uradni tečaj dinarja za maj. Finančno ministrstvo je določilo za maj sledeče uradne tečaje dinarja: 1 napoleon — 218.70, 1 turška lira — 247.20, 1 angleški funt — 276.20, 1 dolar 56.85, 1 kanadski dolar — 56.40, 1 zlata nemška marka — 13.50, 1 poljski zlot — 6.35, 1 avstrijski šiling — 8, 1 belgijski belg — 7.90, 1 madžarski pengő — 9.95, 100 francoskih frankov — 223, 100 švicarskih frankov — 1095, 100 italijanskih lir — 320, 100 holandskih gldinarjev — 2275, 100 rumunskih lejev — 36.50, 100 bolgarskih levov — 41, 100 danskih kron — 1516, 100 švedskih kron — 1420, 100 norveških kron — 1470, 100 drahem — 75, 100 Kč — 168.50. — Ti tečaji veljajo od 1. do 31. maja. Po njih se računajo tudi pristaniške takse.

Frank Heller: 8

Novi Napoleon

Roman.

— Madame, sem dejal, pokojni francoski kralj Henrik IV. je želel, da bi imel vsak Francoz ob nedeljah kokoš v loncu. List, ki ga vidite tu pred menoj, si je nadel nalogo, da bi imel vsaki dan tucat škandalov za obed. Toda opozoriti vas moram, da ni meni lažje než nam, marveč podjetju samemu.

Zrla je nepremično na isto točko v novinah in postal sem radoveden. Notica, ki je zbudila njen gnev, se je začela: »Ah, kako krasna dama! Tako sem se spomnil, kako je bila dama v notici obličena: v rjavi baržunasti obleki. Izračunati, koliko je dvakrat dve, ni bilo težko. Spremljevalka gospoda Quilinchini ni bila nihče drugi nego dama, ki je dvignila s svojim vedenjem v Marseillu dovolj prahu, da je prišlo njeno ime v »Murmure«.

Vrgla je list z vsemi znaki gnusa proč ter se obrnila k meni z zapovedujočim pogledom:

— Torej vella, monsieur Hegel? Jutri poletimo, ako vreme ne bo slabše kot danes?

Sklenil sem osvetiti se. Zdelo se mi je, da dama to zasluži.

— Poletimo, tudi če bi padali oblaki — madame Delatour.

Zdrnila se je in me premerila s pogledom, ki je izražal malone spoštovanje. Vendar je pa odšla s ponosno dvignjeno glavo, kar je bilo očividno namenjeno gospodu Quilinchiniu. Gospod Quilinchini me je presenečeno pogledal.

— Ali poznate to damo?

Gospod Quilinchini, sai ne pišem doktorskih disertacij, marveč pustolovske romane. Radi te svoje lastnosti sem vajen delati neverjetne kombinacije, ki pa nikoli niso enake resničnosti. Te dame nisem poznal, pač pa sem ugalibal in uganil. Ali smem še enkrat ugibati?

Gospod Quilinchini je prikimal in me radovedno pogledal.

— Potujete na Korziko, da napišete doktorsko disertacijo o Napoleonu, kaj ne?

Pepelasto siv, pisarniški obraz mojega sobesednika so pokrile majhne rdeče lise. To je bil njegov način zardevanja, ki bi bil navdušil slikarje po-intilistične šole.

— Gospod, — je dejal s čistim glasom, — potujem na Korziko najet — kot pisatelj. To je res. Povem vam to,

da napravim konec vašemu netaktnemu vmešavanju v moje privatne zadeve. Potujem na Korziko, da napišem razpravo, toda ne o Napoleonu, ker sovražim to previsoko cenjeno osebnost. V rodbini Bonaparte je bil samo en pošten član in to je bila Napoleonova mati. Kje pa naj vzamem hrane, da nahranim vse te cesarje in kralje? je tarnala čisto. Nameravam ji priznati v svojem delu, dasi je prevzela težko odgovornost, ko je spravila na svet tako rodbino. Drugače pa hočem enkrat za vselej obračunati z rodbino Bonaparte. To je moj odgovor, s katerim se morate zadovoljiti.

Pripomnil sem:

— Toda glasom inserata pišete razprave iz poljubne stroke. Sem namreč fanatični čestilec Napoleona. Recimo, da sklenem z vami pogodbo glede njegove proslave. Mar se ne boste lotili tega dela, da izpolnite svoje obveznosti?

Gospod Quilinchini me je zaničljivo pogledal, vendar je pa posegel v žep in potegnil iz njega zavoj trdega papirja ter mi ga ponudil.

— To je moj cenik, — je dejal suhoparno. Cene za histerične razprave o preteklosti najdet na strani 3, odstavek 2: pohvala ali graja. Poklic me sili, da sprejemam vse naloge. Je pač povsem indiferentno, kaj mi ljudje

na tem planetu delamo ali ne delamo. Rezultat je isti. Na nas samih in na vseh živih leži proklestvo. Rastline so edini pošteni prebivalci planeta. — Zbogom, gospod. Žalibog se jutri zopet srečava.

Lahno in birokratično se je priklonil ter izginil. Sedel sem zopet na stol in začel razmišljati o tem, kakšne so potnike mi pripravila usoda na poletu s hidroplanom.

Drugo jutro je bilo nebo mirno in polno majhnih oblakov, ki so se svetlikali kakor brušeno steklo na solncu. Skozi okno sem videl, da se je umaknil srditi Pozejdon zopet na dno Sredozemskega morja in pomiril svoj gnev. Oblekel sem se, poravnal račun ter se napotil na letališče.

Toda še predno sem dospel do konca ulice, sem se ustavil. V srebrnosivem prahu se je svetlikala krvavordeča lisa. Bil je letak, ki sem ga mimogrede opazil na cesti. Začel sem razmišljati, da li je razen madame Delatour in gospoda Quilinchinija še kateri mojih sopotnikov v zvezi z osvajalcem sveta s Korzike. Krvavordeča pola papirja mi je prinašala pozdrav naravnost od njega. »Francoski!

Z vsakim dnem, ki izgine v večnost, se bliža ura vašega osvobojenja. Zadržna ura bje političnim šarlatanom in pustolovcem, ki vas že nad sto let

izrabljajo v svoje sebične namene. Ti brezvestneži dobro vedo, da ste siti njihovih obljub in laži; vedo tudi, da ste že davno spoznali njihove laži in spletke; da gospoda ve, da hodite k volilnim skrinjicam iz utrujenosti — zato, ker mislite, da je to edino, kar lahko še storite.

Toda čas osvobojenja je blizu. Samo malo še potrpite in močvirje parlamentarizma bo za vami. Se nekaj časa in zopet krenete na svojo staro pot k zmagi, veličini in časti. Se nekaj časa in moji orli poletе v zmagovitem poletu od zvonioka do zvonioka, dokler ne prilete do Notre Dame.

Napoleon.» Prijel sem se za glavo. Zakotni listič si očividno ni izmislil svoje storije. Novi Napoleon je imel dovolj sredstev in moči, da razširi še več letakov. Toda zdaj nisem imel časa, da bi se ukvarjal z njim.

Ko sem prispel v pristanišče, se je hidroplan že gugal na sivkasto zeleni vodi. Sidro, dvignjeno iz morja in pritrjeno na hidroplan, je odsevalo kakor fina kovinska čipka na srebrno sivem nebu. Mehanik je pregledoval pred poletom jeklene okove in krila. Pilot je stal na obali v sivo zeleni kavčugasti obleki, a brez čepice na glavi. Njegov obraz me je presenetil. Ali ga nisem že nekje videl? Ne, kje bi to moglo biti? Najbrž sem se zmotil.

✓ Ljubljani, dne 2. maja 1927.

To in ono

Umor ali samomor

Pariška policija se peča te dni z za-
gonetno smrtjo 20letne Aime Ebove,
čije truplo so potegnili iz vode pred
mostom pri Bobigny v kanalu Ourcq.
Dva mehanika sta opazila v vodi za-
voj in ko sta ga potegnili na suho, sta
prestrašena opazila telo mladenke, ki
je imela zadržan vrat. Na truplo je
bilo privezano kamenje. V tork je
policija ugotovila identiteto neznane
žrtve. Priglasila se je uradnica Ha-
nouet, ki je spoznala v mladenki svojo
prijateljico, stanujočo pri stricu, zapo-
slenem v isti tovarni. Stric in teta ne-
srečne mladenke sta pripovedovala, da
je bila Aime zelo solidna, da ni nikoli
hodila sama in da je redno zahajala v
cerkev k službi božji in pridigi. Usod-
nega dne je bila zelo potrta. Na no-
beno vprašanje ni hotela odgovoriti.
Pred odhodom z doma je vzela 800
frankov. Sorodniki domnevali, da je
Aime izvršila samomor.

Policija je prepričana, da gre za
umor. Komisar je ugotovil, da mladen-
ka ni znala plavati. Tudi če bi se ho-
tela utopiti, bi ji ne bilo treba zadr-
gati si vratu in privezati kamenja na
telo. Nesrečnica je bila zadavljena z
vrvice, na kateri je imela privezano
denarnico. Zanimivo je tudi da 800
frankov, o katerih govori njen stric,
niso našli pri nji. Vse kaže, da je vzela
denar s seboj po nasvetu neznanega
morilca, ki jo je zadavil in vrzel truplo
v kanal.

Muslimanski pogreb v Varšavi

V Varšavi je umrla tragične smrti
pustolovka Leila Hanum rodno iz Gru-
zije, kjer imajo njeni roditelji krasno
veleposilstvo. V petek se je vršil v
Varšavi pogreb po muslimanskih obre-
dih. Po varšavskih ulicah se je pomi-
kal nenavaden mrtvaški sprevod, ki je
privlačil mnogo radovednega občinstva.
Pogreb se je vršil v dopoldanskih
urah, ko je bila večina prebivalcev za-
poslena, vendar je pa imela nesrečna
kavkaška knežinja v poljski prestolici
res knežji pogreb.

Pred krsto je stopal novi musliman-
ski mulla Asfandija v dolgem sivem
plašču s fesom in belim ovojem na
glavi kot znakom muslimanskega du-
hovnika. V roki je držal nekaj pasto-
ral, na katerem je bila zemeljska obla-
s polmeseccem na vrhu. Zemeljske ostan-
ke gruzinske knežinje so vozili na ori-
ginalnem muslimanskem vozu. Turški
obred določa, da mora biti vsak mu-
sliman pokopan samo v platnu. Zato
so truplo na pokopališču vzeli iz krste
in položili pred grob. Ko je opravil
mulla pogrebne obrede, so zavili trup-
lo v pet platnenih košulj. Pokopališče
je bilo polno muslimanskih vernikov,
med katerimi so prevladovala ženske.
Zanimivo je, da mlajših žensk pri po-
grebu sploh ni bilo. Po muslimanskih
obredih se namreč pogreb ženske iz-
podi 40. leta se smejo udeležiti.

Po končanih obredih so spustili trup-
lo v grob in je pokrili z desko. Nato
so grob zasuli in postavili nanj pol-
mesecc z desico, na kateri je poljski
napis: »Leila Hanum, knežinja Tar-
kowska.« Nata so vsi verniki poklek-
nili in molili za pokojnico. S tem je

bila izkazana zadnja čast potomkinji
kavkaške plemiške rodbine.

Mednarodna organizacija banditov

Pariška policija je bila te dni obve-
ščena, da se nahaja nekeje v bližini Pa-
riza tajno skladišče orožja. Policija je
začela takoj iskati orožje in naletela
pri tem na sledove mednarodne orga-
nizacije banditov, obstoječe večinoma
iz Italijanov in Špancev. Banditi so
snovali atentate na razne evropske dr-
žavnike in diplomate. Dokazano je, da
so že od l. 1925. izpopolnjevali svoj
fond z denarjem, ki so ga nakradli v
Parizu in okolici. Clani organizacije so
izvršili v enem letu 160 drznih vlovov
v banke in veletrgovine.

Pariška policija je zaplenila več
anarhističnih publikacij, ki so jih ure-
jevali Italijani in Španci. Z nakradnim
denarjem so kupovali tudi orožje. Pa-
riška policija je naprosila italijansko
in špansko vlado, naj oblasti obeh dr-
žav zasledujejo one bandite, ki so pra-
vočasno odnesli pete iz Francije. V
organizaciji je bilo okrog 600 Špancev
in 1000 Italijanov. 500 najzanesljivej-
ših članov je tvorilo posebno organiza-
cijo pod vodstvom spretnega pogla-
varja, ki je pripravljala politične aten-
tate. Organizacija je imela baje stike
s komunisti. Pariška policija drži vse
podrobnosti o tem anarhističnem po-
kretu v strogi tajnosti.

Škandal v londonski verski občini

V tork zvečer je prišlo v Queens-
Hallu v Londonu do velikega škandala,
naperjenega proti primasu anglikanske
cerkve, canterburskemu knezoškofu ra-
di novega molitvenika. Knezoškof je
hotel proslaviti 128. letnico prvega zbo-
rovanja te verske občine. Po končani
molitvi je hotel nagovoriti zbrane ver-
nike. Naenkrat se je pa začel z galerije
glas nekega moškega, ki je zaklical:
Gospod, predno začnete govoriti, mi
dovolite predlagati vernikom resolucijo,
ki poziva kraljevo vlado, da odklo-
ni papežev molitvenik.

Knezoškof je opozoril dotičnega
vernika, da v cerkvi medklici niso do-
voljeni, toda mož se ni dal ugnati. Na-
to je knezoškof pozval vernike, naj
vržejo razgrajča iz dvorane. Takoj se
je oglasil z galerije drugi vernik, ki je
na ves glas zaklical, da je za tako re-
solucijo. Tretji vernik je zakričal, da
pomeni novi molitvenik sramoto za
protestantovsko cerkev in vso refor-
macijo. Moškim so se pridružile žens-
ke in v dvorani je nastala splošna
zmešnjava. Knezoškof je moral umol-
kniti in poklicati na pomoč policijo. Ko
so ogorčenega vernika aretirali in
vlekli iz dvorane, se je obrnil in za-
kričal knezoškofu: »Poberite svoj de-
nar in odpotujte v Rim!« Ženske so
vpriporile na zborovanju ogorčene de-
monstracije proti knezoškofu, tako da
je morala policija ponovno interveni-
rati.

Ta škandal na zborovanju angli-
kanske cerkve priča, da katoliška smer,
ki se skuša v zadnjem času uveljaviti,

še dolgo ne bo mogla računati z uspe-
hom.

Ker ni veroval v satana ...

Pred nekim sodiščem na Poljskem se
je vršil te dni originalen proces. Zago-
varjal se je neki svečenik, ki je baje
razširjal nauk, s katerim je popolnoma
negiral eksistenco satana.

No, poljska sodišča ne poznajo šale.
Svečenik je bil obsojen na 20 dni zapo-
ra odnosno na 1200 zlotov globe. V raz-
logih obsodbe je sodišče navedlo: »Za-
mikal je obstoj satana in s tem vodil
ljudstvo v zmoto...«

Neki poljski dnevniki je k temu lu-
domušno pripomnil: »To je vsekakor
kaznjivo. Zagovorniki Radića se lahko
vesele. Več pa ne smemo povedati, kajti
razsodbe se na Poljskem ne smejo ko-
mentirati.«

Tako torej poljski list. Iz tega sledi,
da reakcija na Poljskem triumfirajo in da
se Poljaki kljub vsem frazom o demo-
kraciji še niso otresli duševnih spon.

Sovjetski poslani v Rimu

Dosedanji trije sovjetski veleposlani-
ki v Rimu, v edini prestolici antante,
kjer je že od l. 1923. sovjetsko poslani-
štvo, so zanimivi tipi. Njihov nastop, ni-
hov socialni in politični položaj zanima
vso italijansko javnost. Rimsko prebi-
valstvo je z napetostjo pričakovalo pr-
vega sovjetskega poslanika Jordana-
skega, bivšega revolucionarnega novi-
narja. Rimski diplomati in rimski vele-
poslanik Stanovalec je na Corso d'Italia v
novem, elegantnem rimskem okraju v
razkošni villi, ki je kmalu postala sedež
nekeke rimske - italijanske trgovske
zbornice. Vzbuja je pozornost mimo-
idolov, ker so jo neprestano stražili šte-
vilni civilni redarji.

Jordanski je samo enkrat sprejemal
v svoji villi predstavnike italijanske ja-
vnosti in sicer na zelo originalen način.
Povabil je umetnike in trgovce, zlasti pa
novinarje, ki so prišli v najrazličnejših
oblekah. Človek bi mislil, da je v Ru-
siji v kaki pravoslavni cerkvi. Razkošni
pozlačeni fotelji so bili pokriti s platne-
nimi prtiči, v predsobi, na hodnikih in v
salonu so viseli namesto slik trgovski
plakati, razne objave o socialnih in
zdravstvenih razmerah v sovjetski Ru-
siji in druge slične propagandistične pu-
blikacije. Posebno pozornost je vzbujala
cela vrsta slik, ki so predstavljale
kmetstvo dekle pred odločitvijo, ali naj
se poroči z demokratom ali z boljševi-
kom. Mnogi plakati so napravili vtis,
kakor da hočejo sovjeti uvesti v Rimu
novo vrsto zbir - modernih reklam-
nih plakatov. Gostje so stali ali sedeli v
manjših krožkih in govorili tiho. Seveda
so šli mnogi na recepcijo, da bi se infor-
mirali o razmerah v sovjetski Rusiji.
Toda to se jim ni posrečilo. Pač pa jim
je Jordanski mnogo pripovedoval o mo-
derni ruski literaturi in bogatem knjiž-
nem trgu, na katerem se dobe po njego-
vem mnenju najboljša dela novejšega
časa.

Naslednik Jordanskega, bivši novi-
nar in gledališki kritik Kergencev, je
dobil ime »ruski kulturni veleposlanik«.
S politiko se baje ni rad pečal, vsaj na
številnih recepcijah ni govoril o nji.
Njemu se je posrečilo izposlovati od ita-
lijanske vlade dovoljenje, da se je so-
vjetsko poslaništvo preselilo v krasno
palačo bivšega carskega veleposlanika

na Via Gaeta, kjer je stanoval po ruski
revoluciji bivši carski konzul Zabelov,
ki je nudil zavetje mnogim ruskim
emigrantom. V razkošnih dvoranah te
palače so pa ostali potem, ko jo je za-
sedel sovjetski poslanik, nedotaknjeni
samo krasno poslikani stropi, stare per-
zijske preproge in divna veranda, na
kateri je prirejalo rusko plemstvo svoj
čas plesu. Pohištvo in druge okraske so
preuredili po sovjetskemu okusu. Pri
vstopu v palačo pozdravi gosta 3 metre
visok kip sovjetskega trgovskega ko-
misarja Vorovskega, ki je bil ubit v Ze-
nevi. V veliki dvorani visi sredi stene
ogromen Leninov portret. Lenin je na-
slikan z rokami v žepih, polnih novic,
in s čepico, ki je potisnjena nizko na
oči. Na porcelanastih krožnikih so nasli-
kani mušiki in delavci v ruskih krojnih,
tovarne in stroji, med njimi pa razni
revolucionarni napisi.

Uslužbenci poslaništva morajo vsa-
kega gosta dvakrat zapisati. H Kergence-
vu so prihajali diplomati, poslaniiki, li-
terati, pa tudi gostje s socialističnimi
kravatami, v kolikor so jih smeli nositi.
Kergencev jih je sprejemal v fraku in
jim pripovedoval mnogo o svojem re-
volucionarnem delovanju. V rusko gle-
dališko umetnost je uvedel stare klasi-
ke, toda tragične konce je prikril po
svoje. Hamlet se oženi pri njem z Ofel-
ijo in vsi tragični junaki se v zadnjem
dejanju pobotajo. H Kergencevu sta za-
hajala med drugimi tudi kritiki in eseisti
bizantinskega sloga Večeslav Ivanov in
znani režiser Mayerhold. Kergencev je
pripovedoval gostom, kako napreduje v
Rusiji socialno življenje in šolstvo, kako
narašča število knjižnic, novih univerz
itd.

Tretji sovjetski poslanik Kamenjev
je dobil priimek »politični poslanik«.
Recepčiji se ne daje in sploh se ne ve,
da-li jih bo dajal.

Če bi bila blondinka ...

Kakor vse druge ženske, ima tudi
Pola Negri svoje muhe. Poglejmo, kak-
šne so njene kaprice glede barve las.
Pola Negri pravi:

»Nikomur na svetu se ne dela to-
liko krivice, kakor blondinkam. Smatra-
jo jih za brezbrizne, ne posebno duho-
vite. To ni res. Res je, da so enostavne
in skromne in baš zato zaslužijo, da jih
moški ljubijo. Kadar moški zagleda
blondinko, si misli »bledica« in se obr-
ne, ne da bi jo natančneje opazoval. Če
bi bila jaz blondinka, bi storila vse, da
izbijem moškim te grde predsodke o
blondinkah iz glave. Prepričana sem, da
imajo blondinke mnogo prednosti pred
drugimi, pa tudi velike neprivlačnosti. Z
večjo skrbjo morajo negovati lase. Pra-
vijo, da blondinke kmalu odvedo. Če
bi bila blondinka, bi storila vse, da
ohranim do starosti mladostno svežost,
ker je to največji ženini zaklad.«

Pravijo tudi, da blondinke rade po-
stanajo okrogle. Tudi to je neumnost
predsodek o ženski lepoti. Ne vem, za-
kaj blondinke ne pobarvajo trepalnic in
obrvi s temno barvo. To bi dalo obrazu
učinkovitejši izraz.

Blondinke so rojene za mrzle, sever-
ne kraje. Južno podnebje škodi njihove-
mu tenu in lasem. Če bi bila blondinka,
bi si ne ostriгла las, ker bubirizura
blondinkam ne pristaja. Današnja moda
v splošnem blondinkam ni naklonjena.
Tudi v oblačenju bi morale po mojem iz-
brati le rdeče in pomarančaste barve.

Ljubim blondinke. Če so sploh na
svetu nerazumljive ženske, so to blon-
dinke. Ni res, da so bledice. Imajo vse
zanimive lastnosti brinetke. Če bi bila
jaz blondinka, bi bila tudi po značaju
drugačna. To sem spoznala, ko sem si v
nekem filmu nadela lasuljo. Popolnoma
sem se spremenila. Danes so vse žen-
ske zvezde pri filmu brinetke. Blondin-
ka bi imela že zato uspeh v filmu, ker
tam, kakor povsod velja, da se nasprot-
ja privlačujejo.

Napisi na ploščah

prevlečeni z radio-tinkturo, morejo se
čitati tudi ponoči. — En primer.

Izpred sodišča

JEZDEC FRANCELJ.
V Grosupljem se je Francelj marca mese-
ca zabaval v krčmi. Možakar, ki je sicer
prav pridlen kmetič, se ga je ta dan malo
nasrkal.

Vrnil se je domov, pa se mu je zazdelo
na enkrat doma dolgočas. Se je v hlev po
svoje konjčke, ga zaljal in pogljal po
vasi.

Francelj je jahal parkrat po vasi, zavil
na polje in se v velikem loku vrnil.
Pa je koncem vasi pogledal slučajno
kvisku: njegov konjček je obstal ravno
pred trgovino Marije N.

— Hej, Marička, — je zaklical kmetič,
— pridi Metka, trgovača bova, da boš vse-
la; pa štacune ti odkupim!

Metka je ravno tehtala mast. Obrnila
si je roke in stopila na prag.

— Ha, ha, ha, ali si vendar prišla? Ali
res meniš, da bom kaj kupil? Ne, ne, pač
jo boš pa ti ekupila, pekočo boš skupila.
Na, na! Ali je prijetno, kot žgančkanje s ko-
privo, kaj ne? Tako je vplj Francelj, obla-
dal Maričko z raznimi nelepimi priimki in
jo z vrvice, ki jo je imel v roki, tolkel po
hrbtu, da so se ji poznale marogaste lise.

Franceljina je Marička naznanila. Kme-
tič k sodniji ni prijahal na svojem konjčku,
temveč je prišel lepo peš in je res zaprašeno
stopil pred sodnika.

Zagovarjal se je, da se ga je malo pre-
več nabral, da je bil tako težak, da ga je
še konjček komaj nesel.

Sodnik mu je naložil 200 Din globe.

KDOR SKRBI ZA SVOJE ČEVLJE
ta jih čisti Indian
Pasto

MED PSE JE ZAVOZIL

Sofer Nande ima smolo. Februarja se je
peljal s svojo izvoljenko na izlet. Avtomob-
il je zadovoljno brnel in fant je šepetal de-
kletu o svoji ljubezni. Ta čas, ko je njegova
duša plaval po ljubezenskih sferah, je avto-
mobil zavozil med pse, ki so imeli za
Sentpetrom svojo pversko vajo in se posku-
šali v lajanju. Nande je zavozil med vse in
kužek kapetana N. je obležal v krvi.

Nande je hitel dalje, a kaj pomaga, ko
ga je izdala številka avtomobila. Plačal je
50 Din globe.

Dr. Rihard Pintar

je otvoril svojo pisarno v Celju, v poslopiju Jadransko-Podunav-
ske banke.

Najboljša v materialu in konstrukciji so:

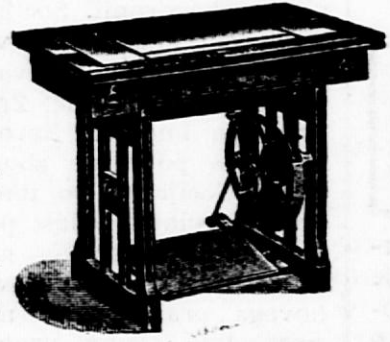
JOSIP PETELINCA kolesa in šivalni stroji

znamke GRITZNER, Adler in Phoenix. — Najlepše opreme,
posamezni deli, pneumatika, igle
za vse sisteme, samo v

Ljubljani

blizu Prešernovega spomenika ob
— vodi. —

Najnižje cene. — Tudi na mesečna odplačila.

Danes v ponedeljek!

Danes v ponedeljek!

BISCOT-GINETA II. del in konec.

Veliki komično pustolovni film, posnet v Alžiru, Tunisu, Nizi, Marselju,
Parizu itd. — Drugi del s svojimi izvrstnimi scenami daleč prekaša ko-
losalno uspeli prvi del tega velikanimivega filma. — Slavni BISCOT v
svoji najboljši vlogi.

Vsled ogromne dolžine filma se vrše dnevne predstave ob: 4., 8., 10.

Elitni Kino Matica. Tel. 2124.

Jutri!

BERAČEVA SKRIVNOST!

Jutri!

Štiricevni radio-aparat

elegantno izdelan — ugodno
naprodaj. Naslov pove uprava
«Slov. Naroda».

1074

Enodružinsko hišico

(2 sobi, kuhinja), dvorišče, vo-
lik vrt, blizu železniške postaje
je na Štajerskem — radi selit-
ve takoj prodam. — Ponudbe
pod «Štajersko/1079» na upra-
vo «Slov. Naroda».

Konjskega gnoja

dva voza, dobrega, naprodaj.
— Naslov pove uprava «Slov.
Naroda».

1078

Oglejte si svilene

klobuke in slavnike
od Din 100. — naprej v mod-
nem salonu Stuchly & Maschke
Ljubljana, Zidovska ulica 3.

1075

Kompletno opravo

dobro . . . jeno, za »pecerij«
sko trgovino — kupim takoj.
— Ponudbe z navedbo cene
pod «Špecerija/1081» na upra-
vo «Slov. Naroda».

Strojni ključavničar

močan in vesel, dober dela-
vec, zmožen tudi nemškega
jez a — išče službo. Nastopi
lahko takoj. — Ponudbe pod
«Takoj/1080» na upravo «Slov.
Naroda».

Malo sobico

prazno ali opremljeno, 15 mi-
nut od glavne pošte — takoj
oddam. — Ponudbe pod «So-
bica/1082» na upravo «Sloven-
skega Naroda».

Ekonom

z večletno prakso, starejša moč,
vaje vsakršnega dela, zmožen
slovenskega in nemškega jezika
— išče službo pri večjem
poslovu ali graščini. — Po-
nudbe pod «Ekonom/1038» na
upravo «Slov. Naroda».

Trgovski pomočnik

izurjen v mešani trgovini, želi
premeniti sedanje mesto. Gre
tudi na deželo. — Ponudbe na
upravo «Slov. Naroda» pod
«Junij/1028».

Kolesa poniklja

in emajlira ter popravlja naj-
ceneje — Nardin in drug, Po-
ljanska cesta 31. — Oglejte si
zalogo koles in šivalnih stro-
jev.

Razglednice

litografirane po fotografiskim
snimkama platina, smedje ili
krom boje Din 420—1000 pa
naviše. Bakrenaste boje (veče
količine) Din 360—1000. — Ate-
lie KRISER, Stara Kanjiza,
Bačka.

Sveže ribje olje

najboljše znamke se dobi v
lekarni dr. G. Piccoli,
Ljubljana, Dunajska cesta št. 6.
Naročila se točno izvršujejo.

Najstarejša slovenska pleskar- ska in ličarska delavnica

Ivan Bricelj, Ljubljana,

Dunajska cesta 15 in Go-

sposvetska cesta 2 (dvorišče

kavarne »Evropa«).

Se priporoča. — Izvršitev toč-

na, cene zmerna. 78/T

Iščem družabnika

za staro, na najboljšem glasu
nahajajočo se, sodno protoko-
lirano trgovino v Ljubljani.
Sodelovanje v trgovini pogoj.

Ista se nahaja na najpomote-
nejšem kraju središča Ljublja-
ne. Lep, svetel, zelo cenen lo-
kal z več izlozibami.

Vsled bolezni se ista tudi
pod zelo ugodnimi pogoji pro-
da. — Ponudbe pod «M. G.
1023» na upravo «Slov. Naroda».

Makulturni papir

kg a Din 5.—

prodaja uprava «Slov. Naroda»

Prostovoljna javna dražba.

dobro ohranjene sobne opreme, kuhinjske opreme
in posode, več starinskih stvari ter ženske obleke
se bo vršila

dne 3. in 4. maja t. l. ob 9. uri dopoldne na

Sv. Petra cesti št. 38, pritrilje desno.

Kupci se vabijo!

Potrtega srca javljamo vsem sorod-

nikom in prijateljem pretužno vest, da
je neizprosna smrt ugrabila iz naše
srede našega ljubega sina, dobrega bra-
ta in strica

Josipa Ramšaka

elektrorevizorja

ki je nocoj ob 23.30 uri, spreviden s
tolazili sv. vere mirno v Gospodu za
večno zaspal.

Pogreb predragega pokojnika se vrši
v tork ob pol 6 uri popoldne iz hiše
žalosti. Dunajska cesta 41.-I. na poko-
pališče k sv. Križu.

Ljubljana, dne 2. maja, 1927.

Josip in Marija, stariši. — Marica, Anči

Bizjak, Albert in Špelca, brat in sestre

— Dušan, Jožek in Ladi, nečaki —